

Incumbensas communalas en ils fatgs da sanadad dal chantun Grischun

Stadi dal 1. da schaner 2018

Cuntegn

1. En general/princip	3
2. Provediment da la sanadad	3
3. Promoziun da la sanadad e prevenziun.....	6
4. Polizia da sanadad locala.....	7
5. Realisaziun da proceduras penalas	8
6. Ordinaziun da mesiras.....	8
7. Surveglianza da l'igiema da l'ambient e da l'igiema d'abitar.....	8
8. Servetsch medical e servetsch dentistic da scola.....	8
9. Prevenziun e cumbat cunter malsognas transmissiblas da l'uman.....	10
10. Fatgs da sepultura	10
11. Occurrenzas cun ina ristga pli gronda	11
12. Incumbensas communalas en il sector da l'assicuranza da malsauns	11
13. Tractament da pazientas e pazients che basegnan sustegn	12

1. En general/princip

Las vischnancas èn cumpetentas per proteger la sanadad da la populaziun, nun che questa incumbensa saja vegnida transferida al chantun (art. 6 al. 1 da la [lescha davart la protecziun da la sanadad en il chantun Grischun, lescha da sanadad, LSan; DG 500.000](#)).

En spezial èn ellas cumpetentas per la promoziun da la sanadad e per la prevenziun, per la polizia da sanadad locala, per la realisaziun da proceduras penals, per ordinar mesiras cunter facturs che pericliteschan e donnegeschan la sanadad da lur populaziun, per survegliar l'igiema da l'ambient e l'igiema d'abitar, per il servetsch medicinal e dentistic da scola, per la prevenziun e per il cumbat cunter malsognas transmissiblas da l'uman sco er per ils fatgs da sepultura (cf. art. 6 al. 2 LSan).

2. Provediment da la sanadad

Sa basond sin l'art. 6 al. 1 LSan èn las vischnancas cumpetentas per proteger la sanadad da la populaziun, nun che questa incumbensa saja vegnida transferida al chantun. Igl è chausa da las vischnancas da procurar per la tgira da la sanadad publica locala e da garantir uschia il provediment medicinal ambulat da la populaziun. Ellas pon ademplir questa incumbensa en il rom da corporaziuns da vischnancas.

Las vischnancas da las singulas regiuns d'ospital sco er da las regiuns da planisaziun concernent la tgira ed assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients da lunga durada e da personas attempadas, sco er concernent la tgira ed assistenza a chasa ston s'organisar en moda cunvegnenta (art. 9 al. 1 da la [lescha per promover la tgira da personas malsaunas e l'assistenza da personas attempadas e da personas che basegnan tgira, LTM; DG 506.000](#)).

Tenor l'art. 9 al. 2 ston ils purtaders dals furniturs da prestaziuns conceder in dretg da cogestiun commensurà a las vischnancas da lur regiun d'ospital respectivamain da lur regiun da planisaziun en quai che concerna la tgira ed assistenza staziunara sco er ambulanta.

1. Ospitals, clinics e chasas da parturir

Las vischnancas surpiglian 10 % (cf. art 20 al. 1 lit b en cumbinaziun cun l'art. 19 LTM):

- da la part ch'il maun public sto pajar vi da las indemnisaziuns per prestaziuns obligatoricas staziunaras tenor la LAMal ch'èn vegnidas concluidas tranter las assicuranzas da malsauns ed ils ospitals, las clinics e las chasas da parturir u ch'èn vegnidas fixadas uffizialmain (art. 19 al. 1 lit. a LTM);
- da las contribuziuns als ospitals publics per prestaziuns obligatoricas staziunaras tenor la lescha federala davart l'assicuranza d'invaliditad (art. 19 al. 1 lit. b LTM);
- da las contribuziuns als ospitals publics per il servetsch da transport en cas d'urgenza e d'ambulanza (art. 19 al. 1 lit. c LTM) incl. las contribuziuns a las medias ed als medis da servetsch (art. 45 da l'[ordinaziun tar la lescha per promover la tgira da personas malsaunas, OLTM; DG 506.060](#));
- da las contribuziuns als ospitals acutsomatics publics per prestaziuns d'utilitad publica (art. 19 al. 1 lit. e LTM).

Obligada da pagar las contribuziuns tenor l'art. 19 al. 1 lit. a e b è la vischnanca da la regiun d'ospital, nua che la persuna tractada ha ses domicil civil. Per lavurantas estras e lavurants esters e per lur confamigliars che n'han betg in domicil da dretg civil en Svizra, ma ch'èn assicurads tenor la LAMal, èn las vischnancas da la regiun d'ospital, en la quala la vischnanca da dimora da la lavuranta u dal lavurant sa chatta, obligadas da pagar la contribuziun (art. 20 al. 2 LTM).

Las contribuziuns tenor l'art. 19 al. 1 lit. c ed e ston vegnir surpigliadas da las vischnancas da la regiun d'ospital correspondentia (art. 20 al. 3 LTM).

2. Tgira ed assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients da lunga durada e da personas attempadas

Las vischnancas ston procurar per ina purschida suffizienta per la tgira ed assistenza parzialmain staziunara e staziunara da pazientas e pazients da lunga durada e da personas attempadas. Ellas ston far ina planisaziun dal basegn accordada a la regiun. Suentar avair consultà las vischnancas po la regenza designar regiuns da planisaziun (art. 8 LTM). Sch'i sa tracta da metter ina instituziun sin la glista da las chasas da tgira po la regenza pretender che quai dependia dal consentiment da las vischnancas da la regiun da planisaziun.

• Contribuziuns d'investiziun (art. 31 e 32 LTM):

Las vischnancas da la regiun da planisaziun concedan per mintga letg da tgira che vegn stgaffi supplementarmain ed en concordanza cun la planisaziun generala chantunala en ina chasa da personas attempadas e da tgira resp. en ina gruppa da tgira ina contribuziun d'investiziun da 160 000 francs resp. da 120 000 francs. Per transfurmar chombras da dus letgs en chombras d'in letg concedan ellas ina contribuziun d'investiziun da mintgamai 120 000 francs per mintga chombra che vegn creada supplementarmain en chasas da personas attempadas e da tgira en concordanza cun la planisaziun generala chantunala, dentant mo fin ad ina quota maximala da chombras d'in letg da 90 pertschient. Las premissas per las contribuziuns sa drizzan tenor l'art 32 LTM.

Tenor il conclus da la regenza dals 26 d'avrigl 2016 (prot. nr. 398) na datti actualmain nagin basegn da letgs da tgira supplementars en il chantun.

• Contribuziuns da gestiun (art. 34 LTM):

Il chantun e las vischnancas concedan a las chasas da personas attempadas e da tgira sco er a las gruppas da tgira che vegnan menziunadas sin la glista da las chasas da tgira contribuziuns che sa drizzan tenor la prestaziun per las prestaziuns da tgira e per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica.

Ils custs reconuschids – che n'èn betg cuvrids tras l'assicuranza obligatorica per la tgira da personas malsaunas e tras la participaziun maximala da la clientella als custs – vegnan surpigliads a 25 pertschient dal chantun ed a 75 pertschient da las vischnancas.

Sch'i restan anc custs betg cuvrids – suenter che questas contribuziuns èn vegnidas deducidas, èn las vischnancas obligadas da covrir quests custs, sche la cuntinuitad dals servetschs po vegnir segirada mo uschia e sche las vischnancas na pon uschiglio betg metter a disposiziun ina purschida suffizienta. En il rom da l'art. 9 al. 2 LTM, tenor il qual ils purtaders dals furniturs da prestaziuns ston conceder in dretg da cogestiun commensurà a las vischnancas da lur regiun da planisaziun concernent la tgira ed assistenza parzialmain

staziunara e staziunara da pazientas e pazients da lunga durada e da persunas attempadas, pon las vischnancas prender influenza sin la moda e maniera da manar il manaschi ed uschia er sin la rentabilitad da las chasas da persunas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira.

• *Vischnanca obligada da pagar contribuziuns (art. 34 al. 4 LTM ed art. 19 OLTM):*

Obligada da surpigliar ils custs da tgira è la vischnanca, en la quala l'abitant aveva ses domicil da dretg civil, avant ch'el è entrà en la chasa da persunas attempadas e da tgira u en la gruppa da tgira. Las vischnancas, en las qualas l'abitant aveva ses domicil ils ultims 10 onns avant sia entrada, han da sa participar proporziunalmain a la contribuziun. Sch'i n'è betg pussaivel d'eruir il domicil d'ina abitanta u d'in abitant avant sia entrada en ina chasa, ston las vischnancas da la regiun da planisaziun, en la quala sa chatta la chasa da persunas attempadas e da tgira u la gruppa da tgira, sa participar proporziunalmain a la contribuziun, e quai en relaziun cun la populaziun residenta u tenor ina clav da repartiziun fixada da las vischnancas da la regiun da planisaziun. Tenor l'art. 19 OLTM ston las vischnancas da la regiun da planisaziun respectiva s'accordar ina cun l'autra en quai che concerna la finanziaziun da la part che la vischnanca sto pagar dals custs da tgira da persunas che entran directamain da l'exteriur en ina chasa da persunas attempadas e da tgira u en in gruppa da tgira.

• *Dimora en in ospital (art. 34 al. 5 LTM):*

Sch'ina persuna – che sto vegnir tgirada ed assistida en moda staziunara suenter ina dimora en l'ospital – na po betg vegnir assegnada da l'ospital tractant ad in furnitur da prestaziuns menziunà sin la glista da las chasas da tgira, ha la vischnanca da domicil d'indemnisar a l'ospital la differenza tranter la contribuziun ch'è vegnida prestada da l'assicuranza da malsauns ed ils custs tenor l'art. 33 al. 1 lit. a fin c LTM che vegnan reconuschids da la regenza per il stgalim da basegn da tgira il pli aut.

3. Servetschs da la tgira ed assistenza a chasa

Las vischnancas ston procurar per ina purschida sufficiente da servetschs da la tgira ed assistenza a chasa. Ellas ston far ina planisaziun dal basegn accordada a la regiun (art. 38 LTM).

• *Finanziaziun (art. 41 e 42 LTM):*

Il chantun e las vischnancas concedan als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa che han ina incarica da prestaziun communal contribuziuns che sa drizzan tenor la prestaziun per las prestaziuns da la tgira, per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica, per las prestaziuns da tegnairchasa e d'assistenza sco er per il servetsch da pasts (art. 41 al. 1 LTM). Il chantun e las vischnancas concedan als servetschs da la tgira ed assistenza a chasa senza ina incarica da prestaziun communal sco er a las tgirunzas ed als tgirunzs diplomads reconuschids contribuziuns che sa drizzan tenor la prestaziun per las prestaziuns da la tgira e per las prestaziuns da la tgira acuta e transitorica (art. 42 al. 1 LTM).

Ils custs reconuschids – che n'èn betg cuvrids tras l'assicuranza obligatorica per la tgira da persunas malsaunas e tras la participaziun maximala da la clientella als custs – vegnan surpigliads a 55 pertschient dal chantun ed a 45 pertschient da las vischnancas (art. 42 al. 2 LTM).

Sch'i restan anc custs betg cuvrids – sunter che questas contribuziuns èn vegnidas deducida, èn las vischnancas obligadas da cuvrir quests custs, sche la cuntinuitad dals servetschs da la spitex po vegnir segirada mo uschia e sche las vischnancas na pon uschiglio betg metter a disposiziun ina purschida sufficienta. En il rom da l'art. 9 al. 2 LTM, tenor il qual ils purtaders dals furniturs da prestaziuns ston conceder in dretg da cogestiun commensurà a las vischnancas da lur regiun da planisaziun concernent ils servetschs da la tgira ed assistenza a chasa, pon las vischnancas prender influenza sin la moda e maniera da manar il manaschi ed uschia er sin la rentabilitad da las chasas da personas attempadas e da tgira sco er da las gruppas da tgira.

• *Vischnanca obligada da pajar contribuziuns (art. 41 al. 4 LTM):*

Obligada da pajar contribuziuns è la vischnanca da domicil da la clienta u dal client.

3. Promoziun da la sanadad e prevenziun

Princip general

Tenor l'art. 6 al. 2 lit. a LSan èn las vischnancas cumpetentas per la promoziun da la sanadad e per la prevenziun. Ellas ston designar in post ch'è cumpetent per la promoziun da la sanadad e per la prevenziun sin plaun communal e sin plaun da la scola ed observar soluziuns che tegnan quint da la sanadad, cur ch'ellas adempleschan lur incumbensas (cf. art. 2 al. 1 lit. a e b da l'[ordinaziun tar la lescha da sanadad, OtLSan; DG 500.010](#)).

En il sector da la promoziun da la sanadad e da la prevenziun è il chantun cumpetent per campagnas e per programs per tut il chantun, per incumbensas intercomunales, per il sustegn professional da las vischnancas e per la coordinaziun da las activitads da las vischnancas (art. 7 al. 1 LSan).

Ulteriuras infurmaziuns davart il tema da la promoziun da la sanadad e da la prevenziun chattais Vus [qua](#) e [qua](#).

En quai che suonda vegnan preschentadas curtamain las incumbensas da las vischnancas en il sector da la prevenziun e da la promoziun da la sanadad.

Ulteriuras infurmaziuns davart la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders resp. davart la protecziun da giuvenils chattais Vus [qua](#) resp. [qua](#).

Prevenziun da dependenza

La prevenziun da dependenza po vegnir dividida en ina prevenziun primara, secundara e terziara. Sut la prevenziun primara da dependenza chapeschan ins mesiras per umans che n'han anc consumà naginas drogas u nagins tassis enivrants. L'intent da questas mesiras è uschia en emprima lingia d'evitar il consum correspondent. La prevenziun secundara cumpiglia mesiras che impedeschan ina recidiva e mesiras per reabilitar umans che han surmuntà lur problem cun drogas u cun tassis enivrants. Tut las purschidas da terapia e d'agid cunter drogas e tassis enivrants tutgan tar la prevenziun terziara.

Per la prevenziun primara da dependenza èn cumpetentas las vischnancas. Las vischnancas pon delegar questas incumbensas er ad instituziuns adattadas publicas u

privatas sco er a personas privatas u las schliar en il rom da corporaziuns da vischnancas (art. 7 al. 1 da la [lescha davart l'agid per personas toxicomanas en il chantun Grischun, lescha d'agid per personas toxicomanas; DG. 500.800](#)).

- Infurmaziuns generalas: Cun il sustegn dal chantun promovon las vischnancas l'infurmaziun da la populaziun areguard ils motivs e las consequenzas da la toxicomania e dal deputament en dependenza sco er davart la conscienza e l'abilitad dals geniturs e da las personas d'instrucziun d'empruvar d'evitar deputaments che promovon la toxicomania tar giuvenils (cf. art. 7 al. 2 da la lescha d'agid per personas toxicomanas).

En il rom dal program per la prevenziun da dependenzas datti ina purschida cumplexsiva tar ils temas tubac, alcohol e cannabis. La purschida sa drizza tranter auter a scolaras ed a scolars sco er a lur personas d'instrucziun: <http://www.be-freelance.net/>.

La prevenziun secundara e terziara da dependenza è chausa da l'uffizi dal servetsch social (art. 1 al. 3 OtLSan).

4. Polizia da sanadad locala

En il sector da la polizia da sanadad stattan en il center l'adempliment da las prescripziuns tar la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders e l'adempliment da la restricziun da far reclama per tubac.

L'art. 8 al. 1 LSan statuescha scumonds da far reclama per tubac e per products da tubac. A personas sut 16 onns èsi ultra da quai scumandà da vender tubac e products da tubac u da consegnar per intents da reclama u da vender en automats ch'èn accessibels a la publicitad (art. 8 al. 2 LSan).

- Restricziuns da far reclama: Las vischnancas procuran che las restricziuns da far reclama per products da tubac vegnian observadas (cf. art. 8 al. 3 LSan).
- Restricziuns da consegna: Las vischnancas procuran che las restricziuns da consegnar e da vender tubac e products da tubac vegnian observadas (cf. art. 8 al. 3 LSan).
- Protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders: Las vischnancas èn responsablas per l'execuziun da la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders.

A l'intern ed a l'extern d'areals da scola e d'implants da sport da scola sco er da lieus da scuntrada e da tgira per uffants e per giuvenils èsi scumandà da fimar (art. 9 al. 1 LSan). Las vischnancas pon abolir il scumond da fimar a l'intern ed a

l'extern d'areals da scola e d'implants da sport da scola (en cas da stabiliments da scola che han sulettamain ina purschida da furmaziun postobligatorica) sco er da lieus da scuntrada e da tgira, e quai en lieus definids a l'extern dal stabiliment da scola sco er per arranschaments e per occurrenzas che sa drizzan per gronda part a personas creschidas (cf. art. 9 al. 2 LSan).

Manaschis per fimadras e fimaders tenor l'art. 3 da la [lescha federala davart la protecziun cunter il fimar passiv \(CS 818.31\)](#) n'èn betg admiss (art. 9 al. 3 LSan).

5. Realisaziun da proceduras penals

En cas da cuntravenziuns cunter las restricziun da far reclama e da consegnar tubac e products da tubac, cunter il scumond da manaschis per fimadras e fimaders e cunter las disposiziuns davart ils fatgs da sepultura inizeschan las vischnancas las proceduras penals correspondentas (art. 65 al. 1 LSan).

Cuntravenziuns cunter questas disposiziuns vegnan chastiadas cun ina multa fin 20 000 francs (art. 65 al. 2 LSan).

6. Ordinaziun da mesiras

Sco ordinaziun da mesiras cunter facturs che pericliteschan e donnegeschon la sanadad pon per exempel vegnir numnadas las directives da las vischnancas a la populaziun, da coier l'aua da baiver, sche quella è contaminada, u d'agir respectivamain d'evitar d'agir en ina tscherta moda en connex cun il cumbat cunter insects nuschaivels.

7. Surveglianza da l'igièna da l'ambient e da l'igièna d'abitar

En dumondas dals fatgs da sanadad communal han las vischnancas ina cumpetenza cumplessiva. Uschia per exempel la cumpetenza per ina protecziun da dretg public cunter immissiuns, che survegn ina impurtanza adina pli gronda envers la protecziun da dretg privat cunter immissiuns. La surveglianza locala da l'igièna da l'ambient e da l'igièna d'abitar ha lieu raschunaivlamain en stretga collavuraziun cun ils organs chantunals.

8. Servetsch medical e servetsch dentistic da scola

1. Servetsch medical da scola

Incumbensas

Il servetsch medical da scola vegn ademplì d'ina vart tras las medias ed ils medis da scola e da l'autra vart tras las medias ed ils medis da famiglia sco er d'uffants.

Las incumbensas da la media u dal medi da scola èn regladas en l'art. 3 e quellas da la media u dal medi da famiglia u d'uffants en l'art. 4 da l'[ordinaziun davart il servetsch medicinal da scola \(DG 421.800\)](#).

Media u medi da scola – elecziun

Las vischnancas sco purtadras da la scolina respectivamain da la scola èn cumpetentas d'eleger ina media u in medi da scola. Pliras vischnancas pon eleger cuminaivlamain la media u il medi da scola. Sunter l'elecziun sto il num da la persuna elegida vegnir communitgà a la media uffizial responsabla u al medi uffizial responsabel sco er a l'uffizi da sanadad (cf. art. 6 da l'ordinaziun davart il servetsch medicinal da scola).

Finanziaziun

Las vischnancas sco purtadras da la scolina respectivamain da la scola èn cumpetentas per indemnisar las medias ed ils medis da scola resp. las medias ed ils medis da famiglia u d'uffants. Ils detagls en quest connex èn reglads en l'art. 8 resp. 9 da l'ordinaziun davart il servetsch medicinal da scola.

Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus [qua](#).

2. Servetsch dentistic da scola

A la tgira da dents en scola èn suttamess ils uffants da la scolina sco er las scholaras ed ils scholars durant lur temp da scola obligatoric. Ella cumpiglia las mesiras per mantegnair la sanadad da la bucca sco er la controlla annuala dals dents. Per survegliar la realisaziun da la tgira da dents en scola è cumpetent l'uffizi da sanadad (art. 1 fin 3 da l'[ordinaziun davart la tgira da dents en scola; DG 421.850](#)).

- Dentista u dentist da scola: Ils purtaders da las scolas popularas e da las scolinas publicas designeschan las dentistas da scola ed ils dentists da scola ed incumbenseschan quellas e quels da far las controllas annualas dals dents. Els pon manar in'atgna clinica da dents per scholaras e per scholars (art. 4 da l'ordinaziun davart la tgira da dents en scola).
- Persuna da coordinaziun: Per mintga scolina resp. per mintga chasa da scola designeschan ils purtaders per regla ina persuna ch'è cumpetenta per coordinar la tgira da dents en scola (art. 6 da l'ordinaziun davart la tgira da dents en scola).
- Reglament: Ils purtaders redigian in reglament davart la tgira da dents en scola ed inolteschan in exempel da quel ensem cun in exempel dal contract cun la dentista u cun il dentist da scola a l'uffizi da sanadad (art. 7 da l'ordinaziun davart la tgira da dents en scola).
- Custs: Ils custs da l'activitad da las coordinaturas e dals coordinaturs, dals exercizis cun il barschun da dents e dal

material ch'è necessari per realisar las mesiras per mantegnair la sanadad da la bucca van a donn e cust da las vischnancas sco purtadras. Ils custs da las controllas dals dents che las dentistas da scola ed ils dentists da scola fan, van er a donn e cust da las vischnancas (purtadras). Ils custs da tractament van a donn e cust da las personas responsablas per l'educaziun (art. 12 e 13 da l'ordinaziun davart la tgira da dents en scola).

Per indemnisar las dentistas da scola ed ils dentists da scola è decisiva la tariffa per la tgira da dents en scola da la societad svizra da las dentistas e dals dentists. La tariffa sto ultra da quai vegnir applitgada per calcular la part dals custs per las personas responsablas per l'educaziun (art. 14 da l'ordinaziun davart la tgira da dents en scola). Tenor l'art. 15 da l'ordinaziun davart la tgira da dents en scola tschentan las dentistas da scola ed ils dentists da scola quint als purtaders il pli tard per la fin da l'onn da scola (quints separads per las controllas e per ils tractaments). Ils purtaders procuran per l'incasso da las parts dals custs da las personas responsablas per l'educaziun. Custs betg incassabels van a donn e cust dals purtaders.

9. Prevenziun e cumbat cunter malsognas transmissiblas da l'uman

Sa basond sin l'art. 6 al. 2 lit. g en cumbinaziun cun l'art. 52 al. 1 LSan ston las vischnancas far vaccinaziuns preventivas publicas cunter las malsognas transmissiblas da l'uman designadas dal chantun.

10. Fatgs da sepultura

Tenor l'art. 6 al. 2 lit. h LSan èn las vischnancas competentas per ils fatgs da sepultura. Sutterradas e cremaziuns dastgan succeder il pli baud suenter ch'ina media u in medi che ha il dretg da pratigar la professiun en Svizra ha constatà la mort (cf. art. 55 al. 1 LSan). L'attestaziun da mort emessa da la media u dal medi vala sco permissiun da sepultura. Resalvads restan cas d'ina sepultura urgenta per motivs da la polizia da sanadad (cf. art. 55 al. 2 LSan).

Il paus da la fossa importa per personas defunctas sutterradas almain 20 onns. Sche las cundiziuns da terren èn inadattadas, importa quest termin almain 25 onns. Sin dumonda motivada da las confamigliaras e dals confamigliars po la vischnanca permetter in'exhumaziun anticipada (cf. art. 56 LSan).

11. Occurrenzas cun ina ristga pli gronda

Tar occurrenzas cun ina ristga pli gronda per il corp e la vita da las participantas e dals participants u da las aspectaturas e dals aspectaturs ston las vischnancas procurar ch'i vegnia preparà e realisà in concept respectiv per il servetsch da sanidad (art. 6 al. 3 LSan).

Il concept per il servetsch da sanidad ston vegnir elavurads tenor las directivas da l'interassociaziun per salvament (IAS) e coordinads cun il servetsch da salvament da la regiun d'ospital correspondent. Il concept ston vegnir inoltrads a la centrala dal clom d'agid sanitar 144 almain 2 mais avant la realisaziun da l'occurrenza per laschar prender enconuschientscha (art. 2 al. 2 OtLSan).

Las directivas decisivas da la IAS chattais [Vus qua](#).

12. Incumbensas communalas en il sector da l'assicuranza da malsauns

1. Obligaziun da s'assicurar

Las vischnancas èn responsablas che l'obligaziun da s'assicurar vegnia exequida sco er per controllar che l'obligaziun vegnia observada (cf. art. 1 da la lescha davart l'assicuranza da malsauns e la reduziun da las premias [LARP; DG 542.100] ed art. 1 da l'ordinaziun tar la lescha davart l'assicuranza da malsauns e la reduziun da las premias [OEtLARP; DG 542.120]). Ellas procuran che mintga persuna obligada saja assicurada per la tgira da malsauns. Persunas che n'adempleschan betg ad ura lur obligaziun d'avair in'assicuranza, assegnan ellas ad in'assicuranza (art. 1 al. 2 LARP). Responsabla per controllar che l'obligaziun da s'assicurar vegnia observada è la vischnanca da domicil. Sch'in domicil manca, è quai la vischnanca da dimora. Tar persunas senza dimora è cumpetenta la vischnanca dal lieu da lavur (cf. art. 1 al. 2 OEtLARP).

- Obligaziun da dar infurmaziuns: Las vischnancas infurmeschan lur abitantas e lur abitants sco er las persunas ch'èn obligadas da s'assicurar, ch'èn annunziadas a basa d'ina activitad da gudogn en Svizra u a basa da la retratga da prestaziuns da l'assicuranza svizra da dischoccupads e che vivan en in stadi commember da la UE u da la AECL, periodicamain davart l'obligaziun da s'assicurar. En spezial dattan ellas atenziun che persunas che vegnan natiers da nov, che geniturs da novnaschids sco er che persunas pensiunadas che partan per in stadi commember da la UE u da la AECL vegnian infurmads a temp davart l'obligaziun da s'assicurar (art. 1 al. 3 OEtLARP).
- Dumondas: Las vischnancas tractan dumondas da subordinaziun sut l'assicuranza svizra sco er dumondas d'excepziun da l'obligaziun da s'assicurar (art. 1 al. 1 lit. b e c OEtLARP).
- Obligaziun da dar infurmaziuns: Las vischnancas ston trametter las datas da las persunas ch'èn liberadas da l'obligaziun da s'assicurar mintgamai per

ils 30 da zercladur e per ils 31 da december sin via electronica a l'uffizi da sanadad (art. 1 al. 4 OEtLARP).

Ulteriuras infurmaziuns davart la liberaziun da la LAMal chattais Vos [qua](#).

2. Reducziun individuala da las premias (RIP)

Las agenturas communalas da la AVS adempleschan tenor las directivas da la cassa da cumpensaziun da la AVS las incumbensas che resultan en connex cun la RIP. Ils custs administrativs ch'èn colliads cun quai surpiglian las vischnancas (art. 18 al. 2 e 3 LARP).

- Obligaziun da dar infurmaziuns: Las vischnancas dattan a la cassa da cumpensaziun da la AVS las infurmaziuns ch'èn necessarias per la reducziun da las premias (art. 18 al. 1 LARP).
- Annunzia: Las agenturas da la AVS da las vischnancas da domicil prendan encunter las dumondas per conceder ina RIP (art. 14 al. 1 OEtLARP). Las vischnancas da dimora prendan encunter las dumondas da personas senza domicil en il chantun. Personas che retiran prestaziuns da l'assicuranza da dischoccupads inoltreschan il formular d'annunzia a la vischnanca, nua ch'ellas èn stadas obligadas l'ultim da pajar taglia (art. 15 OEtLARP).

Las premias da personas che basegnan sustegn vegnan reducidas cumplettaimain da la vischnanca obligada da sustegnair, e quai a partir da l'emprim di dal mais che suonda il mais, en il qual il basegn da sustegn è vegnì constatà, enfin la fin da l'onn chalendar. Sche la vischnanca obligada da sustegnair annunzia ch'il basegn da sustegn existia vinavant, vegnan las premias mintgamai reducidas cumplettaimain per in ulteriur onn (art. 19 OEtLARP).

Ulteriuras infurmaziuns davart la RIP chattais Vos [qua](#) sco er sut: <http://www.sva.gr.ch>

13. Tractament da pazientas e pazients che basegnan sustegn

Medias e medis sco er dentistas e dentists èn obligads sin basa da l'art. 37 al. 6 LSan da tractar pazientas e pazients che basegnan sustegn. Cun excepziun d'in cas d'urgenza ston ellas ed els – avant che cumenzar cun il tractament – dumandar ina garanzia per ils custs tar la vischnanca ch'è cumpetenta per il sustegn. Senza ina garanzia per ils custs n'è la vischnanca ch'è cumpetenta per il sustegn betg obligada da surpigliar ils custs.